

Kronologija sadržava najbitnija zbivanja i događaje u povijesti razvoja grada Karlovca od njegova osnutka 1579. pa do 2000. godine.

16. stoljeće – stoljeće izgradnje

U ožujku 1578. u Brucku na Muri plemstvo njemačkih i austrijskih zemalja donosi odluku da „negdje u Hrvatskoj treba izgraditi novu tvrđavu“ za obranu protiv turskih osvajanja.

U lipnju se obavljaju pripreme za gradnju: izbor lokacije i plan gradnje, prikuplja se novac i radnici, traži voditelja građevinskih radova.

U prosincu I. Ferenberg izvještava da je građevno povjerenstvo na čelu s predsjednikom Dvorskog ratnog savjeta F. Pependorfom donijelo odluku da će se nova tvrđava graditi na sutoku Kupe i Korane, podno grada Dubovca. Podignuti su i mostovi preko Kupe i Mrežnice.

1579, dana 13. srpnja, preko 1 000 radnika pod nadzorom građevnog povjerenstva i graditelja Martina Gambona te pod vojnom zaštitom počinje graditi novu tvrđavu.

Tijekom kolovoza i rujna tvrđava počinje dobivati oblik šesterokrake zvijezde.

Istovremeno se podižu i prvi vojni objekti, a izdane su i prve dozvole za izgradnju dviju kuća, prvih građana, plemića Jurja Švaračkoga i Bartola Juričića.

U studenome su visoke vode Kupe i Korane prvi put poplavile još nedovršenu tvrđavu. Iz Ljubljane dolazi prvo naoružanje: 89 teških pušaka, 200 malih i 100 velikih bedemskih pušaka.

1580. U zimskim mjesecima traju pripreme za nastavak radova. Tijekom ožujka i travnja gradi se prva crkva, zgrada za čuvanje živežnih namirnica i oružarnica. U ljetnim mjesecima podižu se mostovi preko Mrežnice i Korane, a u rujnu je u gradu uređena prva vojna pekarnica.

1581. U travnju car Rudolf u svojoj rezidenciji u Pragu izdaje „gradu novom Karlovcu pod Dubovcem“ ispravu posebnih povlastica: vojnici koji u gradu podignu kuću nasljeđuju je s pravom vlasništva i pravom prvenstva, u svemu, pred drugim građanima. Svi imaju povlastice slobodnih građana, poštujući red i ograničenja vojnoga grada. Grad dobiva pravo na dva velika godišnja sajma: prvi na dan Sv. Karla, 28. siječnja, a drugi na blagdan Sv. Margarete,

13. srpnja, kao spomen na dan početka gradnje tvrđave. Dobiva i tjedni sajam u subotu. Kralj Ferdinand III. (24. IV. 1639) potvrđuje te povlastice, ali prenosi dan tjednog sajma sa subote na petak – što tako ostaje do današnjega dana.

U gradu je dovršena prva vojarna, a na Turnju počinje gradnja „turnja“, predstraže novoj tvrđavi.

1582. U proljeće je otvoren kamenolom kod Belaja. Ljeti se dovršava gradnja turanjske „straže“, popravljaju se bedemi i bastioni i produbljuju zaštitne tvrđavske grabe.

1583. Tijekom mjeseca studenoga započela je gradnja prve karlovačke vojne bolnice.

1585. Karlovac je zadesio prvi veći požar; izgorjelo je 14 novosagrađenih kuća. Grade se mnoge nove, uglavnom sve od drvene građe.

1586. Konačno je dovršeno iskopavanje tvrđavskih graba i uređena potrebna visina vanjskih zaštitnih nasipa s glasijom.

1588. Protivno strogom vojnom propisu, podignuta je prva kuća na današnjoj Baniji, „taberna“ - krčma Jurja Zrinskoga.

1591. Umro prvi graditelj karlovačke tvrđave Martin Gambon

1592. Prvi pokušaj napada Turaka na tvrđavu, koji je pred gradom suzbila karlovačka vojna posada.

1594. Opet veliki požar u gradu. Izgorjelo je mnogo kuća.

17. stoljeće – stoljeće katastrofa

1607. Visoke vode poplavile cijeli grad.

1630. Velike poplave opet poplavile grad i (zemljanoj) tvrđavi nanijele velike štete. Tvrđava je „jedna velika bara a oko nje jezero“. Slična se poplava dogodila i 1635.

1660. Tvrđavu pregledao i snimio više planova glasoviti vojni graditelj Martin Stier.

1657 - 1658. U Karlovac dolaze franjevci. Preuzimaju župu i počinju graditi samostan.

1658. General J. Herberstein gradi crkvu Sv. Josipa – svoj mauzolej (danas Strossmayerov trg). Već 1788. je posve zapuštena, a 1833. i porušena.

1689. Prokopavaju se ulični kanali – prva gradska kanalizacija za odvod oborinskih voda i drugih prljavština.

1692. Grad je zadesio najveći požar u povijesti; namjerno ga je, iz osвете, podmetnuo jedan bivši zatvorenik. Izgorio je skoro cijeli grad; teško je pogorjela i crkva Presvetog Trojstva. Uslijedila je velika barokna obnova i izgradnja novog vojnog i civilnog grada, sada uglavnom od čvrste građe.

1698. Pred crkvom Presvetog Trojstva postavljen je „kužni pil“ - zavjetni kip Blaženoj Djevici Mariji u spomen na zagovor protiv pošasti kuge koja je harala gradom 1691. To je prvi javni gradski spomenik (obnavljan 1906. i 2003).

18. stoljeće – stoljeće obnove grada-tvrđave

1713. započela obnova već dosta zapuštene tvrđave, posebice bastiona i tvrđavskih bedema.

1721. Uz obnovu tvrđavske trase predloženo je bedeme i bastione izvana pokriti kamenim zidom.

1726 - 1734. graditelj M. A. Weiss gradi prvu moderniju karlovačku cestu – Karolinu - od Karlovca do Bakra i Rijeke.

1729 - 1730. Prema ranijem savjetu M. A. Weissa (1727) donesena je odluka (utjecaj prosudbe graditelja Doxata Demereta) da se stara tvrđava napusti i prepusti gradu, a da se nova, modernija, sagradi na Orlici, na lijevoj, visokoj obali Kupe, kod sutoka Korane.

1738. napušten je plan gradnje na Orlici. Glavni razlog odustajanja bio je nedostatak novaca.

1739 - 1740. i dalje, a još intenzivnije od godine 1752, traje obnova stare tvrđave i izgradnja suvremenoga grada. Radovi su trajali više od 25 godina uz utrošak od oko 320.000 forinti. Karlovac je bio posve obnovljen. Tvrđava je modernizirana, a grad dobiva barokno, suvremeno lice.

1750. Izgrađena je nova cesta između Karlovca i Zagreba.

1763. Dana 6. prosinca izabran je prvi magistrat vojnog komuniteta grada Karlovca. Gradu je upravno pripojeno predgrađe Gaza.

1764. Započeta je gradnja suvremene ceste od Karlovca do Senja - ceste Josephine.

1767. Sagrađena je kapela Sv. Križa kod Novih (Turskih) vratiju (Radićeva ulica).

1774 - 1775. Dovršena je gradnja velike vojarne prekrivene šindrom.

1775. U svibnju su velike vode još jednom poplavile grad i tvrđavu.

1776 -1777. Izrađen je plan i počela gradnja prvog gradskog vodovoda. Izvorska voda dovodi se iz Dubovca cijevima u dužini od 2 080 klaftri (1 klafter = 1,80 m) do središta Glavnoga trga, gdje je sagrađen bunar s pumpom za vodu. Pred Novim vratima počela je gradnja jedinog karlovačkog ravelina.

1781. Dana 18. veljače izabrano je prvo građansko Gradsko vijeće (magistrat) i prvi gradonačelnik Ivan Gutterer, do tada gradonačelnik vojnog komuniteta.

Dana 8. listopada car Franjo Josip II. proglašava Karlovac slobodnim kraljevskim gradom. Daje mu grb i pravo pečaćenja gradskih isprava crvenim pečatom.

1783. Malo se radi na tvrđavi, ali se grade mnoge nove vojne zgrade: nova oružarnica i zgrada za artiljerijske časnike, zgrada nove vojne bolnice sa 200 bolesničkih kreveta, nova velika spremišta živeža, nova vojarna projektirana za 600 vojnika. Tvrđava gubi obrambenu vrijednost, ali grad postaje značajnim središtem u novom austrijskom vojnom ustroju.

1784. Gradski magistrat odobrava gradnju pravoslavne crkve Sv. Nikole. Gradnju vodi Josip Stiller.

Dovršena je gradnja pravoslavne crkve i dograđen prvi kat franjevačkog samostana za potrebe karlovačke gimnazije. Cvate lađarstvo i tranzitna trgovina, osobito žitom.

1787. Načinjen je prvi opći popis stanovništva. Karlovac ima 2 740 žitelja.

1788. Odvijaju se pripreme za treći veliki protuturski oslobodilački rat. U Karlovac kao značajno vojno uporište dolazi nadvojvoda Franjo; izvršen pregled obrambenih mogućnosti tvrđave i stanje vojnog garnizona.

1791. Na Turnju je za vojne potrebe osnovana prva manufaktura proizvodnje sukna.

1794. J. Stiler dovršio gradnju današnjeg izgleda zvonika crkve Presvetog Trojstva.

1796. Objavljena je knjiga karlovačkog trgovca Josipa Šipuša „Temelji žitne trgovine“. Karlovac je postao treći grad u Hrvatskoj s vlastitom tiskarom.

1798. Družina karlovačkih kazališnih diletanata osnovala je prvo amatersko gradsko kazalište. Predstave su bile održavane u zgradi nekadašnje uprave Generalata, kasnije Kadetska škola, a danas zgrada Veleučilišta.

1799. Karlovac postaje jednim od glavnih središta planiranja, suradnje i javnih radova za uređenje trgovačkih puteva, ponajprije plovnih, osobito rijekom Kupom do Siska, odnosno preko Ozlja duboko do Broda na Kupi u Gorskom kotaru.

19. stoljeće – stoljeće prosperiteta i kulture

1804. Započela je gradnja najmodernije ceste što povezuje Karlovac i Rijeku. Dovršena je 1813, u vrijeme francuske vlasti u Karlovcu, i prozvana Luizijanom.

1805. Karlovac plaća najveći porez od svih gradova u Hrvatskoj.

1809 - 1813. Karlovac je pod francuskom upravom. Maršal Auguste Marmont, upravitelj Ilirskih pokrajina i zapovjednik francuske vojske posjetio je 26. XII. 1809. Karlovac i dao zasaditi drvodred od 112 platana na početku Lujzinske ceste na Dubovcu (danas Marmontova aleja).

1812. Grade se prve zidane kuće u predgrađu, npr. Šporerova kuća na Žitnom trgu (i danas poznata kao “Žitna kuća”), palača Fröhlich (Trg Matije Gupca 1, danas zgrada Karlovačke županije).

1821. Počinje s radom tiskara Ivana Nepomuka Prettnera. U njoj su tiskana neka od najvažnijih hrvatskih djela toga vremena.

Karlovac postaje jedan od centara nacionalnog, kulturnog i političkog pokreta poznatog pod imenom ilirski pokret. Tu žive i rade neki od najznačajnijih intelektualaca i pisaca toga vremena: Ambroz i Nikola Vranjicani, Dragutin Klobučarić, Janko Drašković, Antun Vakanović, Vjekoslav Karas, Dragojla Jarnević, Ljudevit Gaj, Imbro Tkalac, Ivan Mažuranić i dr.

1823. Juraj Matija Šporer (Jure Matich) izdaje prvi karlovački kalendar “Almanah ilirski”.

1826. Ljudevit Gaj kao 17-godišnji karlovački gimnazijalac objavio knjižicu *Die Schlösser bei Krapina*.

1828. Sagrađena palača grofa Janka Draškovića (danas Radićeva 15).

1832. J. Drašković izdaje *Disertaciju iliti Razgovor Darovan Gospodi Poklisarom Zakonskim i Budućim Zakonotvorcem Kraljevinah Naših* – koja predstavlja politički, gospodarski i kulturni program ilirizma.

1833. Karlovačka spisateljica Dragojla Jarnević počinje pisati dnevnik, koji vodi do 1874. Antun Vakanović objavljuje programatski spis protiv mađarizacije (*Sollen wir Magyaren werden?*). Srušena kapela sv. Josipa na Strossmayerovu trgu.

1836. Ivan Derkos objavljuje knjižicu *Genius Patriae... (Duh domovine...)*.

1838. Dana 1. III. osnovano “Ilirsko čitanja društvo” – gradska čitaonica, druga najstarija čitaonica u Hrvatskoj (nakon Varaždina).

1839 – 1850. Intenzivno se podiže obrambena sposobnost grada i čine posljednje veće građevinske promjene na bastionima i grabama.

1841. Počinju izlaziti prve karlovačke novine, “Der Pilger”, na njemačkom jeziku.

1846. Ivan Mažuranić piše u Karlovcu ep *Smrt Smail age Čengijića*. S Dragojлом Kušlanom osniva “Domo i rodoljubno društvo karlovačko”, prosvjetiteljski kružok u kojem je bilo obvezno govoriti hrv. jezikom (djeluje do 1847). Donacijom Nikole Šebetića otvorena Gradska bolnica na Dubovcu sa 60 kreveta za bolesnike i 20 za uboge (1. kat dograđen 1883).

1847. Gradsko vijeće Karlovca, prije dopuštenja Beča (13. XI), uvodi hrvatski jezik na sjednice Vijeća, a time i u javni život.

1848. Ivan Mažuranić objavljuje politički spis *Horvati Madjarom*. Na Trgu bana Josipa Jelačića izgrađena zgrada Srpske pučke i učiteljske škole (danas Učenički dom).

1852. Otvorena i treća gradska vrata, “Riječka”, vode iz tvrđave na Senjsku cestu.

1854. Utemeljena Karlovačka pivovara.

1858. Janko Modrušan okuplja zbor “Pjevačko društvo karlovačko”. Pod tim imenom nastupa do osnivanja “Zore” 1868. U Korani 5. VII. skončao život slikar Vjekoslav Karas.

1861. Od 2. I. do lipnja izlazi “Karlovački viestnik”, prvi karl. tjednik na hrvatskome. Abel Lukšić otvara “Tiskarski i književni zavod” i počinje izdavati “Glasonošu”, prvi ilustrirani list u Hrvatskoj.

1862. Sagrađena tzv. *Bundeshaus* (“Zadružna kuća”) na Korzu.

1863. Izgorio mlin na čigre na Korani. Izgrađena zgrada Velike realne gimnazije na Rakovcu (nadograđena 1883).

1865. U promet puštena željeznička pruga Zagreb–Karlovac (55 km).

1868. Društvo karlovačkih pjevača, osn. 1858, dobiva ime Prvo hrvatsko pjevačko društvo “Zora”.

1871. Osnovano Dobrovoljno vatrogasno društvo. Otvoren Židovski hram (sinagoga) u današnjoj Šebeticevoj ulici (srušen 1959).

1872. Sagrađena palača obitelji Barako uz Kupu (ugao Mažuranićeve obale i Vranyczanyjeve ulice).

1873. Puštena u promet želj. pruga Karlovac–Rijeka, sagrađen prvi željezni most preko Kupe. Karlovac postupno gubi ekonomsku moć te politički i kulturni značaj.

Na rakovačkoj gimnaziji maturirao Nikola Tesla. Otvorena Viša djevojačka škola u Školskoj ulici (danas Prešernova). Karlovac prepušten civilnoj Hrvatskoj uz uvjet da se bedemi ne smiju upotrebljavati kao građevinski materijal. Uvjet je poštovan samo 10 godina, do ukinuća Vojne krajine.

1875. Na Promenadi je sagrađena zgrada trgovca Josipa Purebla u kojoj je iste godine otvorena Velika (ili Gradska) kavana. Jakov Šašel slika poznatu vedutu Karlovca (gledan s Dubovca).

1879. U povodu 300. obljetnice utemeljenja grada Radoslav Lopašić objavio prvu monografiju Karlovca, *Karlovac - poviest i mjestopis grada i okolice*.

1883. Izbile velike protumađarske demonstracije. Započelo rušenje gradskih vrata i pokretnih mostova preko tvrđavskih graba (šančeva); srušena Nova ili Turska vrata, do 1886. srušena i Banska (Bečka) vrata i Riječka vrata. Do 1888. uklonjeni su zemljani bedemi i srušen najveći dio gradskog zida. Na novonastalom zemljištu uz rub Zvijezde, po djelomice nasutim šančevima, grade se prilazne ulice te stambene i gospodarske zgrade (sve do 1941).

1884. Izlazi prvi broj “Svjetla”, najznačajnijih karlovačkih novina, do 1919. više je puta mijenjalo ime (“Sloga”, “Glasonoša”), a urednik i vlasnik bio je Dušan Lopašić. Započela gradnja željeznog mosta preko Kupe, današnjega Banijanskog mosta, (u promet pušten 8. II. 1885).

1886. Osnovano Društvo za poljepšavanje grada. Započeta sadnja drvoreda divljih kestena i lipa uz vanjski rubni pojas šančeva, čime počinje pretvaranje šančeva i bedema u promenade i parkove, kakvi su uglavnom i danas.

Jedan od najznačajnijih književnika hrvatskoga realizma, Ante Kovačić, objavljuje u nastavcima satirični roman *Među žabarima*, nadahnut prilikama u Karlovcu.

1887. Počinje s radom tiskara i tvornica kaučuk–stampilja Dragutina Hauptfelda, koja radi do 1945.

1889. Poznati istraživači, braća Mirko i Stjepan Seljan, kreću na “put oko svijeta”.

1890. Sagrađena neorenesansna palača Vatroslava Reinera (Cesarčeva ulica 3), danas zgrada Glazbene škole.

1892. Po nacrtu graditelja Đure Carneluttija sagrađen “Zorin-dom”.

1893. Sagrađena zgrada Niže i Više djevojačke škole (danas OŠ Braća Seljan) u Senjskoj ulici.

1894. U travnju započela izgradnja Domobranske vojarne u današnjoj Domobranskoj ulici (završena 1895).

1897. Izgrađena cesta preko Marvinskoga trga (današnja Domobranska ul.) širine 13 m s obostranim pločnicima (“hodnim putovima”), podzemnim glinenim kanalima i 90 stabala. Uređen parkovni kompleks, Vrbanićev perivoj, površine 4,32 ha. Sagrađena kupališna restauracija uz Koranu, 1907. proširena u hotel (danas hotel “Korana-Srakovčić”).

20. stoljeće – stoljeće industrijalizacije i ratova

1900. Pušteni u promet novi mostovi preko Mrežnice i Korane, u Mostanju i na Turnju.

1901. 14. VII. otkriven spomenik Radoslavu Lopašiću blizu “Zorin-doma”, rad kipara Ivana Rendića.

1903. Dovršena izgradnja željezničkog kolodvora na Baniji. Gradska uprava dala porušiti tvrđavni zid ispod današnje Kukuljevićeve ulice.

1904. Osnovan Gradski muzej Karlovac. Uvedene prve gradske telefonske linije. Počinje izgradnja javnog vodovoda.

1905. Tvrđava i formalno postaje prostor Grada Karlovca. Grad donosi prvu “regulatornu osnovu” - urbanistički plan.

1906. Rudolf Strohal objavio knjigu *Grad Karlovac opisan i orisan*, nakon Lopašićeve, drugu monografiju Karlovca.

1907. Puštena u promet željeznička pruga Sisak–Karlovac (29. VII). Grad Karlovac počinje s gradnjom hidroelektrane (“munjare”) u Ozlju, s branom visokom 8 m, po projektu gradskog inženjera Valerijana Riesznera.

1908. Karlovac je 18. VIII. osvijetljen javnom električnom rasvjetom.

Osnovana Industrija željezne robe Rudolf Jellenz (kasnije ŽE-ČE).

1910. U Domobranskoj ulici sagrađena je najveća karlovačka crkva, Sv. Ćirila i Metoda, nazvana karlovačkom katedralom. Srušena je 1948.
1913. Završena gradnja željezničke pruge Karlovac–Ozalj–Bubnjarci–Metlika (22. XI.). Sagrađena zgrada vodocrpilišta na Borlinu, 26. X. pušten u rad novi vodovod.
1914. Počeo I. svjetski rat. U Karlovcu boravi generalštab austrijske vojske kad se 28. VI. dogodio atentat u Sarajevu; odmah su oputovali u Beč.
1916. Glorijeta s drvenom skulpturom orla otvorena 13. VIII. (restaurirana 1998.) Ruski zarobljenici počeli od kamena gradskih bedema graditi tzv. Ruski put, od Drvenog placa prema Korani.
1917. Osnovana Tvornica kože Oskar Fröhlich. U šancu ispod Draškovićeve ulice na Gazi sagrađena je crpna (pumpna) stanica.
1918. Završava I. svjetski rat. Na ratištu je poginulo 117 Karlovčana. Potkraj godine izbija pandemija “španjolske gripe”. Od 1918 do 1920. uklonjeni su ostaci gradskih zidova (djelomice sačuvani do danas samo u Draškovićevoj ulici). Osnovana Karlovačka industrija drva d. d. na Baniji.
1919. Počinje gradnja prvih kuća na zaravnjenim bedemima u jugozapadnom dijelu tvrđave (današnja Bencetićeve i Gambonova ul.).
1920. Otvoreno kino “Edison”, najveće i jedno od prvih namjenski građenih kinematografa u Hrvatskoj. Srušena crkva Sv. Barbare (ugao današnje Gundulićeve i Preradovićeve ul.).
1922. Karlovačka tvrđava postaje gruntovno vlasništvo Grada Karlovca. Sagrađena zgrada socijalnog osiguranja (današnji Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje) u Domobranskoj ul. U listopadu raspisan natječaj za drugu regulatornu osnovu grada.
1923. Na mjestu srušene crkve Sv. Barbare izgrađena je zgrada “Prve hrvatske štedionice” (danas poslovnica “Privredne banke”). Donesena druga regulatorna osnova grada.
1924. Norveški koncern „Mustad“ dolazi u Karlovac i preuzima Tvornicu željezne i čelične robe na Rakovcu (osnovanu 1910).
1925. Inž. Edo Schreiner načinio je konačan prijedlog novog uređenja grada prema kojem je uređen odnos između povijesnog i novog, modernog grada.
1926. Vojne vlasti u svibnju posve ukinule zabranu izgradnje zgrada i kuća na bedemima i bastionima.
1928. Najpoznatija karlovačka ulica dobila današnje ime – Radićeve.
1929. Proslavljena 350. obljetnica grada Karlovca.
1930. Karlovačka električna centrala povezuje se 16. III. sa zagrebačkom, što je početak stvaranja elektromreže sjeverne Hrvatske.

Aleksandar Aljehin, svjetski šahovski prvak, odigrao 14. XII. u Velikoj kavani simultanku s najboljim karlovačkim šahistima (14:1).

1932. Otvorena nova zgrada Hrvatskoga doma.

Nikola Marić otvara poslovnicu u Karlovcu i postaje vodeći graditelj međuratnog razdoblja i promotor međunarodnog stila na području stambene, javne i industrijske izgradnje.

1934. Dana 15. VII. otvoren Sokolski dom, tada najveća sokolska dvorana u Hrvatskoj.

1935. Otvoreno kino "Luksor" na Dubovcu (vl. Lujko Štefan), zatvoreno 1993. Osnovan Veslački klub "Korana". Asfaltirana prva karlovačka ulica, Radićeva.

1939. Velika, tzv. stoljetna poplava od 29. V. do 3. VI; vodostaj Kupe 1. VI. Dosegao je 872 cm, što do danas više nije zabilježeno.

Izgrađena zgrada Ženske realne gimnazije u Domobranskoj ul. (danas Mješovita industrijsko-obrtnička škola) i zgrada Trgovačke akademije u Šancu (danas Tehnička škola).

1941 - 1945. Drugi svjetski rat

1944. Više zračnih napada na Karlovac u lipnju (pošta, mostovi, Banija). Otvoreno kino "Banija" (zatvoreno 1996). Vlasti NDH dale iskopati tunel ispod staroga grada Dubovca za sklonište od zračnih napada. Tunel dug 120 m dovršila 1950. JNA; u funkciji skloništa opet 1991.

1945. Prije povlačenja, 5. na 6. V., Nijemci i ustaše srušili karlovačke mostove preko Kupe (cestovni i željeznički), preko Korane na Turnju i Mrežnice u Mostanju, zapalili željeznički kolodvor, oštetili vojarnu na Trgu bana Josipa Jelačića itd. Nakon sedmodnevnih borbi nadomak Karlovcu, 6. V. u grad su ušle jedinice Jugoslavenske vojske.

Započele masovne radne akcije na obnovi i uređenju grada (traju do kraja 1949).

U "Zorin-domu" osnovano prvo karlovačko profesionalno kazalište (ukinuto 1963).

1946. Osnovane su brojne škole i kulturno-umjetnička društva, postojeće tvornice su reorganizirane i preimenovane.

1947. Novi željezni most preko Kupe, dobiven ratnom reparacijom od Njemačke, zamijenio privremeni drveni pontonski most.

1949. Osnovano poduzeće "Edvard Kardelj" za proizvodnju parnih turbina (poslije "Jugoturbina").

1950. Postavljen pontonski most preko Korane na Gradskom kupalištu kod Vrbanićeva perivoja .

1951. Uređeno košarkaško igralište u Šancu.

1952. Otvoren atletski stadion uz obalu Korane do Foginovog kupališta. Počinje obnova starog grada Dubovca (obnovljen do 1963. i uređen kao hotel).

1954. Sagrađen prvi karlovački neboder od šest katova, na uglu Smičiklasove i Domobranske ul. "Neboderizacija" traje do 1984. Za to vrijeme izgrađeno je 25 nebodera. Najviši, tzv. "zeleni" neboder sa 14 katova izgrađen je 1971.

1955. U Perivoju slobode (na bastionu) podignut spomenik palim borcima i žrtvama fašizma u II. svjetskom ratu, rad kipara Vanje Radauša (uništen 1991).

1959. Puštena u promet asfaltirana cesta Karlovac–Plitvice–Vrhovine (109 km). Srušena sinagoga u Šebetićevoj ul.

1960. Osnovan Historijski arhiv, danas Državni arhiv Karlovac (DAK).

1961. Izgrađen neboder Narodne banke (poslije SDK, pa Fina). Započela (trajala do 1971) prva etapa izgradnje i rekonstrukcije tvornica i poduzeća: "Josip Kraš", ŽE-ČE, "Žitoproizvod", "Kordun", "Konteks", "Vunateks", "Lola Ribar", "Velebit", "Impregnacija", DIP, Karlovačka pivovara, OTP i dr.

1963. Željeznička pruga podiže se od Udbine do Kupe na nasip i cestovne nadvožnjake.

1964. Otvoren hotel "Korana" sa 155 ležaja.

Dana 6. VII. usvojen prvi generalni urbanistički plan grada nakon II. svjetskog rata.

1965. Obnovljena Matica hrvatska Karlovac (potom ukinuta 1971, obnovljena 1990). Izašao prvi broj časopisa MH "Svjetlo", kao prilog "Karlovačkog tjednika" (28. X.). Urednik Stjepan Mihalić.

Izgrađena robna kuća "Tekstilka", poslije "Karlovčanka".

1966. Počinje gradnja i širenje Karlovca preko željezničke pruge (Novi centar). Jedna od posljednjih velikih poplava (Kupa 832 cm). Počinje izgradnja nasipa uz Koranu i Kupu, potom i prokopavanje kanala Kupa – Kupa.

1967. Završena prva zgrada Medicinskog centra na Švarči (TBC odjel i Odjel za duševne bolesti). Otvorena Školska sportska dvorana na Rakovcu. Pred "Zorin-domom" postavljena Meštrovićeva skulptura "Majka".

1968. Izgrađena Karlovačka mljekara (KIM). Završena izgradnja Autobusnog kolodvora. Tiskana prva fotomonografija *Karlovac*, sa 112 izvrsnih fotografija Frana Vodopivca; urednik Ivo Butković. Pred Ekonomskom školom postavljena skulptura *Majka i dijete* Frana Kršinića.

1970. Srušen i nanovo izgrađen drveni most na Korani. Skulptura "Dunja iz Montreala" K. A. Radovanija u srpnju postavljena u Koranskom parku.

1972. Otvorena nova gradska tržnica u Novom centru i autocesta Karlovac–Zagreb (44 km). Pušten u promet novi most preko Korane na Rakovcu.

1973. Otvorena "brza cesta" (danas Prilaz Većeslava Holjevca) s mostom preko Kupe, kojom je izveden tranzitni promet iz grada.

1974. Završena druga faza gradnje bolnice na Švarči. Izgrađena crkva Sv. Josipa na Dubovcu, prvi sakralni objekt u Karlovcu nakon II. svjetskog rata, danas župna crkva i glavno hrvatsko svetište Sv. Josipa.

Otvoren pothodnik ispod "brze ceste".

Postavljena skulptura Vjekoslava Karasa autora K. A. Radovanija.

Karlovačka atletičarka Jelica Pavličić postavila svjetski rekord u trčanju na 400 metara (50,98 s).

1975. Otvoren nogometno-atletski stadion "13. srpanj" na desnoj obali Korane, kapaciteta 10 000 gledatelja. Obnovljen 1987.

1976. Otvorena Knjižnica "I. G. Kovačić" i Galerija "Vjekoslav Karas" u Novom centru.

1978. Otvorena zgrada pravosudnih ustanova ("Palača pravde") i dograđeni hotel "Korana" na pet katova (191 soba, terasa, kongresna dvorana).

1979. Karlovac znanstvenim skupom proslavio 400 godina postojanja; promoviran zbornik *Karlovac 1579 – 1979*. Historijskog arhiva. Održan I. biennale akvarela Jugoslavije.

1980. Otvorena zgrada Historijskog arhiva i Galerija ZILIK-a u Radićevoj ul. 16, te nova Šumarska škola u Vatrogasnoj ul. bb.

1983. Završen kanal Kupa-Kupa (22 km) od Mahična do Donje Kupčine.

1984. Otvoreni prvi karlovački Dani piva na Trgu bana Josipa Jelačića.

1986. Na 100. obljetnicu osnutka Vrbanićeva perivoja počelo uređenje arboretuma - dendrološkog parka prirode kraj Šumarske škole (16 ha), projektanti mr. Josip Karavle i dr. Franc Mrva. U Vrbanićevu perivoju postavljeno natkriveno tenisko igralište.

1987. U Novom centru otvoren Dom JNA (koncertna dvorana s 800 sjedala, restoranom i izložbenim prostorom), danas Dom OS RH "Zrinski". U franjevačkom samostanu otvoren Muzej sakralne umjetnosti s riznicom, galerijom i knjižnicom.

1988. Otvoren Dom umirovljenika "Sv. Antun".

U Jamadolu počela gradnja novoga groblja.

1990. Nakon demokratskih izbora 5. VI. konstituirana višestranačka Skupština općine (94 odbornika).

1991 - 1995. Domovinski rat.

Kao veliki vojni centar i mjesto na samoj granici pobunjenih područja, Karlovac se našao na udaru Jugoslavenske narodne armije i pobunjenih Srba te je pretrpio velike ljudske žrtve i goleme materijalne štete. Mnogo je puta žestoko granatiran tijekom četiri godine rata. Posebno teško stradali su južni prilazi, ali i samo središte grada. Oštećene su mnogobrojne zgrade i spomenici kulture.

1995. Nakon vojne operacije "Oluja" oslobođen je okupirani hrvatski teritorij. Započinje obnova grada. Obnavljena je zgrada Gradske vijećnice na Strossmayerovu trgu.